No. 14. 1842.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 2 Februarij.

De uitgave dezer Courant geschiedt geregeld driemaal per week. De prijs van het abonnement is voor drie maanden f 2,25, en franco per post f 2,50. Men abonneert zich bij alle Boekhandelaren en Postdirecteuren in het Rijk.

Advertentien worden geplaatst a 20 Ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs van 1 tot 6 regels f 1,20 is, en voor elken regel daarboven 20 Ct., behalve 35 Ct. zegelregt voor iedere plaatsing. Brieven franco.

NIEUWSTIJDINGEN.

ENGELAND.

LONDEN, den 26. Januarij. Gisteren heeft te Wind- or de plegtigheid van den doop des jongen Troonopvol- ..., aan welken de namen van *Albert Eduart* gegeven ...jn, met onbeschrijfelijke pracht en luister plaats gehad. ...e *Times* van heden morgen wijdt meer dan negentien ...jner lange, grooteudeels met kleine letter volgedrukte ...lomen aan het relaas van al hetgene daartoe maar eenig- ...ns betrekking kan hebben. Genoeg zij het te zeggen dat ...jkdom, statelijkheid en smaak bij het feest gewedijverd ...ebben. Ondanks de ontzettende toevloed van volk is de ...elvoegelijkheid zoo zeer in acht genomen, dat voor nie- ...and onzer grooten of staatslieden, hoe geliefd sommige ...k zijn mogen, zelfs niet voor den Hertog *van Welling-* ...n bij het voorbijtrekken van den trein een gejuich is ...ngeheven. Deze eer is alleen bewezen aan den vorste- ...ken doopeling, daarna aan den Koning van Pruissen en ...ndelijk aan de Koninklijke ouders. De doopplegtigheid ...lve is gevolgd geworden door een in de troonzaal *ge-* ...uden kapittel van de *Orde van den kousenband.*

Op deze plegtigheid volgde een groot feestmaal op het ...steel, waarvan het genoeg zij te zeggen, dat in de ...oote St. Georges zaal, die 200 voet lang is, een tafel ...ngerigt was, welke bijna derzelver geheele lengte vulde; ...ide het getal der dischgenooten ongeveer anderhalf hon- ... De waarde van het goud en zilver, hetwelk deze ...fel en de bufetten versierde, wordt van anderhalf tot ...ee millioen sterling begroot. Een enkel stuk, te we- ...n een der schenkborden, wordt gezegd tienduizend pond ...erling waard te zijn. Nog grooter is misschien de zeld- ...amheid of kunstwaarde der stukken, van welke som- ...ige in der tijd door den beroemden Florentijnschen goud- ...erker *Cellini* vervaardigd zijn, Het maal werd door eene ...og veel grooter avondreceptie in de Waterloo-gallerij ge- ...olgd; terwijl tevens door de stedelijke regering van Wind- ...or een maal en feest op het stadhuis gegeven werd. ...ier te Londen is des avonds de heugelijke gebeurtenissen ...oor eene illuminatie gevierd geworden.

Onder talrijke andere geregten, welke den disch ver- ...ierden, trok de zoogenaamde doopmaalkoek, die op hoog ...evel was vervaardigd, de aandacht bijzonder tot zich. ...ij woog nagenoeg twee centenaars, en wordt verder dus ...eschreven: » De buitenzijde en al de versierselen zijn ge- ...eel van suiker, sommige der laatste met zilver overtrok- ...en. Aan de onderste zijde prijken de roos van Engeland, ...e distel van Schotland en het klaverblad van Ierland, en ...oger, in medaillons, de afbeeldingen in zilver van H. M. ...n prins *Albert*, benevens de vederbos, die het zinne- ...eeld der prinsen van Wallis uitmaakt. Boven op de koek ...iet men de beelden van *Ceres*, de Fortuin, den Over- ...vloed, Brittanje, met het Vorstelijk Kind in den arm, *Clio*, en *St. David*, den beschermheilige van Wallis, ter- ...wijl te midden dezer groep de koninklijke doopvont is ...fgebeeld, en tusschen de figuren kleine bloemvazen zijn ...geplaatst."

Niet alleen te Windsor, maar ook in deze hoofdstad en ...lders, is de plegtige feestdag door illuminatien en maal- ...ijden gevierd geworden.

FRANKRIJK.

PARIJS. den 27. Januarij Uit de rapporten der genees- ...eeren blijkt, dat het stelsel van volstrekte afzondering in ...e gevangenissen, allernoodlottigst op de gevangenen werkt ...n velen van dezelve krankzinnig of onnoozel maakt.

— De beroemde luchtreizigster, Mw. *Margat*, is den 22 dezer te Batognoles overleden; zij was den 20 Decem- ...ber 1779, in de stad Trente, geboren. Menschlievendheid ...was de hoofdtrek van haar karakter, en meer dan 12 van hare ...luchtreizen zijn door haar enkel ten voordeele der armen ge- ...daan, zonder dat zij er iets anders voor zich van behield dan het levensgevaar, hetwelk haar niet zelden daarbij bedreigde. Zoo onder anderen heeft zij eens eene allerbangste nacht doorgestaan, bij eene reis, die zij in Junij 1824, in de gemeente van Valisy, had ondernomen. Haar ballon, tegen tien ure des avond in de takken van eenen beuken-boom zijnde blijven haken, heeft zij in dien toestand het aanbreken van den dag moeten afwachten, om zich alstoen met een koord naar beneden te laten. Drie boerinnetjes, die op een naburig veld aan het werk waren, verschrikten niet weinig, toen zij zoo onverwacht eene fraai gekleede dame uit de lucht zagen vallen.

BELGIE.

BRUSSEL, den 27 Januarij. Een dagblad dezer stad meldt het volgende:

Wij hebben eenen brief in handen van den heer *van Geen*, Luitenant-Generaal in Hollandsche dienst, geadresseerd aan een hoofd-officier van het Brusselsche garnizoen, met wien hij lang in de Indiën gediend heeft.

In dezen brief wederlegt de Generaal, die reeds vijftig jaren eervol gediend heeft, met eene krachtige verontwaardiging, de valsche geruchten, die men van hem, met betrekking tot het komplot. waarmede het hof van Brussel zich eerstdaags zal bezig houden, in omloop heeft gebragt.

« Het valt mij hard," zegt de Generaal, « dat eenige mijner landgenooten (de Generaal *van Geen* is te Brussel geboren) indien ik hen nog aldus kan noemen, eene zoo geringe gedachte van mijne principes hebben, daar ik reeds vijftig jaren mijn vaderland eervol heb gediend, zonder mij ooit in eenige staatkunde te mengen. Heeft men dan kunnen vooronderstellen, dat een oud soldaat, die zijnen naam door talrijke veldslagen en wezenlijke diensten aan het vaderland beroemd heeft gemaakt, dienzelfden naam door eene zoo dwaze onderneming aan schande zou blootstellen? Ik had nooit kunnen vermoeden, dat het aandenken hetwelk ik in Belgie heb achtergelaten van dien aard was, dat men mij zou kunnen verdenken, mij in dagbladen aanduiden, maar zelfs eene poging tot verleiding op mij konde beproeven, door tot mij, in mijne stille rustplaats, eenen persoon af te zenden, in wien ik niets anders dan een vermomde policie-agent kon zien, en die mij den voorslag doet, om de beschuldigden van het complot met mijne beurs te ondersteunen."

— Men schrijft uit Virginal Sanime (district Nievelo) den 22 Januarij:

Eene verschrikkelijke misdaad heeft heden alhier plaats gehad. *Thomas Stourin*, een ongehuwd persoon van 47 jaren, woonde met zijnen neef, dien hij als weeskind bij zich genomen, en den ouderdom van 19 jaren bereikt had. Op zekeren dag volgens gewoonte naar de markt van Hal gaande, vond hij bij zijne terugkomst de deur gesloten. Hij klom een raam in en vond alles in wanorde. Zijn neef lag onthoofd op den grond. Het schijnt dat de dader, na den moord gepleegd te hebben door de schuur ontsnapt is. De justitie doet hierna onderzoek, doch heeft den moordenaar nog niet op het spoor kunnen komen.

— *George I*, Koning van Engeland, die voor zeer gierig bekend stond, deed eens een reisje door Denemarken, en hield in eene herberg stil, waar hij zijn ontbijt gebruikte dat in een versch ei bestond. Toen hij den waard naar de rekening vroeg, stelde deze het versche ei op 200 gulden. De Koning deed den waard bij zich komen en zeide: Zeg eens vriend, zijn de eijeren zoo zeldzaam in uw land?

Neen, antwoordde de herbergier, maar de Koningen zijn zulks. —

De eigenaar van het *Hôtel de Bains* te Oostende gelooft ook dat het eene zeldzaamheid is dat de Koningen bij hem stilhouden, en hij had waarschijnlijk besloten om van de eerste gelegenheid de beste, die zich aanbood, gebruik te maken om hen eens goed beet te nemen. Hij heeft dit ook werkelijk met den Koning van Pruissen gedaan, Z. M. heeft voor zich en zijn gevolg, dat uit niet meer dan twintig personen bestond, voor nachtverblijf en ontbijt *vyf duizend franken* moeten betalen.

Men begrijpt wel dat de Koning niet kon afdingen; maar het ware goed geweest, dat Z. M. hem zijn prijscourant door het regt had laten afvragen, om deze schraapzucht te straffen. Er is zeker geen regter in de wereld die deze inhaligheid zou goedkeuren. Het is pligt deze afzetterij kenbaar te maken op dat niemand lust krijge dit voorbeeld na te volgen. —

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, den 27. Januarij. De beroemde taalkundige, Z. W. Eerw. de Heer *P. Weiland*, is eergisteren te Rotterdam, in den ouderdom van 87 jaren overleden.

ARNHEM, den 29. Januarij. De *Kölnische Zeitung* behelst een artikel uit 's Gravenhage van 27 dezer, waarin gemeld wordt, dat, naar de geruchten, in genoemde residentie in omloop, de bruidschat van prinses *Sophie*, de verloofde van den erf-groothertog van *Saxen-Weimar*, behalve een koninklijk uitzet, drie millioen gulden aan baar geld bedragen zou, terwijl de graaf *van Nassau* aan zijne kleindochter, die vroeger zeer door hem werd voorgetrokken, nog eene aanzienlijke huwelijksgift zou toevoegen.

GRONINGEN, den 27. Jan. In den avond van den 25 ll., ongeveer ten 6 ure, is de koopman *J. Oppenheim*, 22 jaren oud, zich van Sappemeer op schaatsen, bij maneschijn, langs de vaart naar de Pekela begevende, om aldaar zijne zuster te bezoeken, even achter Sappemeer, bij eenen watermolen, door het ijs gezakt en verdronken. Te 6 ure had hij zijn huis verlaten, te 8 ure werd hij dood in hetzelve terug gebragt.

— De heer *Jarvis*, een Hollander, die te St. Petersburg danslessen geeft, kondigt aan, dat hij een bal in den sneeuw wil geven, waartoe hij de eerste vallende sneeuw wil gebruiken. Bij dit bal neemt hij op zich, om met ieder heer of dame te wedden, dat hij den naam en dien hunner aanhoorigen, letterlijk en goed leesbaar op de muzijk in de sneeuw zal dansen, zonder de fraai getrokkene letteren door volgende schreden te bederven.

VLISSINGEN, den 1 Februarij. Men verneemt, dat op aanstaande Vrijdag den 4 dezer, eene buitengewone voorstelling in den schouwburg alhier zal plaats hebben, ten voordeele van mejufvrouw *J. G. Welters*, soufleuse aan het tooneelgezelschap alhier werkzaam, en zulks ter viering harer 50jarige tooneeldienst, hebbende zij thans den ouderdom van 70 jaren bereikt. De voorstelling zal bestaan in *Preciosa*, of *het Spaansch Heidinnetje*, tooneelspel, met zang en kooren; getrokken uit de verhalen van den vaderlandschen dichter *J. Cats*, muzijk van *C. M. Weber*, en versierd met nieuwe decoratien, heidensche optogten en verder groot spectakel en dubbel orchest. Mogt een talrijk publiek in deze voorstelling deel nemen, dan zou op eene kiesche wijze door de kunst ook weldadigheid worden bevorderd.

Batavia, 5. Sept. De scheepvaart en het handelsverkeer tusschen onze koloniën en het Engelsche Zuid-Indië nemen op eene merkbare wijze meer en meer toe; alle maanden gaan twee of meer schepen, met Nederlandsche voortbrengselen beladen, van hier naar Nieuw-Zuid-Wallis of naar de kolonie aan den Zwanenvloed onder zeil. Evenzeer komen bijna alle 14 dagen schepen uit gemelde Engelsche bezittingen hier aan, en brengen ons de producten van Nieuw-Holland. Vooral schijnt de volkplanting aan den Zwanenvloed belangrijk voor ons te zullen worden, daar eene reis derwaarts gewoonlijk slechts 15 tot 20 dagen duurt, en alle Europische huisdieren, welke in die kolonie zijn overgebragt, daar sterk vermenigvuldigen, zoodat men reeds nu de noodige paarden en runderen beter uit Nieuw-Holland dan uit Perzië of Europa kan invoeren; want de ondervinding heeft geleerd, dat de Zuid-Indische paarden en runderen hier beter gedijen dan de Europische. Sedert 4

of 6 weken zijn hier 30 kameelen aangekomen. Men hoopt dat deze dieren zich goed aan het klimaat zullen gewennen, en voor het vervoer van goederen bruikbaar zullen zijn. Waarschijnlijk zou op Java, als het aantal kameelen aanzienlijk vermeerderd is, de vracht billijker kunnen verkregen worden dan men tegenwoordig betaalt, nu de waren uit het binnenland meestal door kulies (dragers) en klatakpaarden (lastpaarden) of buffels naar de kust moeten worden vervoerd.

GEMENGDE BERIGTEN.

Te Koppenhagen is den 20 dezer de openbare rust der stad verstoord. -- Te Leeuwarden prijken sommige individu's met adelijke titels welke hun niet toekomen. -- Leopold, zoon van Ferdinand van Saksen-Coburg leert sints anderhalf jaar de Spaansche taal, en zal nu aan 't werk gaan om de jonge Kon. van Spanje te huwen. -- De Pruiss. Min. van binn. Z. heeft de nachtegalen van de Rijn-Provinciën met zijne protectie vereerd bij ordonnantie. -- De Spanjaarden zijn ook aan 't emigreren. -- Op de houten bestrating te Parijs is reeds eene vrouw dood gereden. -- Volgens geruchten en gissingen, is er nog geen Concordaat gesloten, omdat Rome te veel zou vragen. -- In de laatste 16 jaren zijn er bij de hervormden in Nederland 22 nieuwe gemeenten gestigt bij een verlies van 4 en 55 predikantsplaatsen gecreeerd bij een verlies van 7. -- Volgens een schippersgerucht, zijn de vijandelijkheden tusschen Griekenland en de O. Porte daadwerkelijk uitgebroken. -- In Algerie is weder 12,000 stuks vee onder de Fransche heerschappij gebragt. — 40 Amsterdamsche advocaten hebben in de Doelenstraat gesoupeerd, onder het wisselen van denkbeelden. (H. B. No. 5191.) -- Een jongman, 28 jaar oud, bezitter van een kapitaal van f 6000, zoekt door middel van het Handelsblad eene echtgenoote.

MENGELINGEN.

De wereld der Sirenenzangers.

Dezer dagen heeft de heer SIMMONS, te Londen, in het statistiek-genootschap, de navolgende opgave medegedeeld ten opzigte van den staat der zoogenaamde periodieke (dag-, week- en maandblad-) pers.

Ten jare 1696 kwamen er te Londen 9 dagbladen, en slechts eenmaal ter week, in het licht. In 1709 bedroeg het aantal reeds 18, waarvan er één dagelijks werd uitgegeven. In 1724 verschenen er 3 dagelijks, 6 wekelijks, 6 die driemaal ter week werden uitgegeven, 3 halve-penny-magazijns en de Londensche Gazette, driemalen ter week verschijnende. In 1792 kwamen er 13 dagbladen, en 20 andere weekbladen of om den anderen dag in 't licht. In 1836, toen het zegelregt op 4 pences gesteld was, werden er 35 millioen, 576duizend en 56 bladen 's jaars afgeleverd. In 1839 steeg dit cijfer tot 58 miljoen. Na de afschaffing van het zegelregt nam het getal der uitkomende bladen met 64 percent toe. De oudste Engelsche dagbladen zijn de Engelsche Chronicle en de Whitheall-Evening-Post, die van 1747 dagteekenen; de James-Chronicle van 1761, en de Morning-Chronicle van 1763. — Schotland heeft 16 dagbladen voor 32 graafschappen: Ierland heeft er slechts 7 voor 33 graafschappen. De bladen, die alle dagen uitkomen, worden te Londen alléén gevonden.

Onder HENDRIK IV., ten jare 1603, begonnen de dagbladen voor Frankrijk in zwang te komen. De Mercure de France kwam geregeld te Parijs in 't licht, en werd door de gebroeders boekhandelaren RICHEN uitgegeven, tot in 1635, wanneer het blad in handen kwam van doctor RENAUDOT, die het tot 1644 aanhield. Na hem werden er de heeren FARSELIER en LA BRUNES, tot 1672 toe, mede belast. Alstoen veranderde de titel in dien van den Mercure Galant, welken hij behield tot 1710, om vervolgens den naam aan te nemen van Garde-Meuble du Parnasse. In 1714 hernam dit blad weêr zijn ouden titel van den Mercure de France. In 1716 heette het zich den Nouveau Mercure, om in 1721, op nieuw, zijnen eersten naam te aanvaarden, tot aan de groote staats-omwenteling. Die geheele courant-verzameling bedraagt duizend deelen.

Het getal dagbladen en tijdschriften, in 1779, te Parijs, uitgegeven, beliep een cijfer van 35. Een weinig voor de groote revolutie van 1793 was dit aantal tot 169 gestegen en daaronder telde men 17 staatkundige en 152 wetenschappelijke, godsdienstige en letterbladen. Ten zelfden tijde had men tusschen de 70 en 80 bladen in de provinciën. Thans telt men te Parijs-alleen over de 27 dagelijks uitkomende couranten, ten getale zamen van 90 duizend exemplaren, terwijl te Londen slechts 9 dagbladen alle dagen verschijnen, waarvan te zamen 45 duizend exemplaren worden getrokken. In 1837 telde Frankrijk 776 dagbladen, waarvan Parijs-alleen er 326 had.

Het eerste dagblad in de Vereenigde Staten verscheen in 1804, onder den titel van Boston-New-Letter; men heeft berekend, dat thans het aantal afgeleverde exemplaren een cijfer bedraagt van 100 miljoen; in geheel Groot-Brittanje beloopt dit cijfer slechts 47 miljoen.

In Opper-Canada trekt de Engelsche pers wekelijks 29 duizend exemplaren; de Fransche pers 8 duizend. Er komen 28 weekbladen in het licht.

In Engelsch-Guiana heeft men tegenwoordig 4 dagbladen, in Fransch-Guiana 2, te Bahina 2, te Rio Janeiro 8, te Buenos-Ayres 8, waaronder 1 in het Engelsch, te Jamaica 9, en te Barbados 4, waarvan er 2 door de kleurlingen zijn in stand gebragt, ten einde hun tot orgaan te dienen.

In Duitschland begint de dagbladpers eerst met 1812. De staat- en letterkundige bladen, die in 1838 in Oostenrijk het licht zagen, waren 76 in getal, waarvan er 22 te Weenen, 25 te Milaan, 10 in het Lombardijsche, 7 te Venetie, 3 te Verona, en 7 in Gallicie en Hongarije uitkwamen. — Hanover had in 1840 slechts 4 staatkundige dagbladen in 1826 telden de Nederlanden 80 dag- en weekbladen, eenige in het Fransch (voor Belgie) geschreven. In 1840 werden er in Belgie 73 dagbladen uitgegeven, te weten 55 in het Fransch, en 18 in het Vlaamsch. Pruissen had er in 1840 een aantal van 468, en Zwitserland telde in 1825 een cijfer van 24, waarvan 9 door katholijken en 15 door protestanten werden geredigeerd.

In 1839 bedroeg het gezamelijke aantal dagbladen, in Rusland uitkomende, een cijfer van 154. De Gazette van Sint-Petersburg levert dagelijks 6 duizend exemplaren af. Denemarken heeft 54 dag- of weekbladen, waarvan minstens de helft te Kopenhagen te huis behoort. Daarenboven zijn er nog 30 maandschriften.

In Noorwegen levert de dagbladpers thans veel op; zij is geheel vrij van censuur en zegel. Christiania telt 8 dagbladen. — In 1822 had Zweden er 50, behalve nog een letterblad en verscheiden magazijnen. De pers ligt in Zweden onder eene strenge censuur. — In 1839 rekende men in Finland op 13 dagbladen, te weten 9 in 't Zweedsch en 4 in het Finlandsch.

Spanje had in 1830 slechts 2 staatkundige bladen, en nog niet lang telt men daar voor 12 miljoen menschen 12 Couranten. — In Portugal bedraagt het cijfer der dagbladen 20. — In geheel Italie vindt men er 200. — Van de thans bestaande bladen dagteekenen er zeer weinig van den beginne dezer eeuw. — Griekenland heeft 9 dagbladen, Malta 12, Gibraltar 1, Constantinopel 2; aan de Kaap de Goede-Hoop vindt men er 14, waarvan de helft in 't Engelsch, en de helft in het Hollandsch; langs de geheele Africaansche kust 14, waarvan 1 te Algiers, sedert de verovering dier stad door de Franschen, 1 in Perzie (zijnde de Officiele Gazette, die gesteendrukt wordt), 26 te Calcuta, en daaronder 6, die dagelijks verschijnen; 14 de Bombay, waarvan 4 in de Hindousche taal. Te Canton werden vroeger 2 weekbladen in het Engelsch uitgegeven, die nu te Macao verschijnen. Te Sidney telt men 8 dagbladen, 4 in Zuid-Australie, 12 op Van-Diemens-land, 1 op de Sandwichs-eilanden. Toen er Engelsche kolonisten naar Nieuw-Zeeland trokken, besloten zij, daar, onder den titel van Nieuw-Zeelands-Gazette een dagblad uit te geven, waarvan het eerste nommer te Londen, en het tweede in de havenstad Nicholson verscheen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Israëlitische Aangelegenheden.

Het is voor den weldenkenden Israëliet eene aangename gewaarwording te zien, dat eindelijk de onverschilligheid zijner geloofsgenooten voor het weinige stichtelijke, ja in zekere opzigten ergerlijke hunner eeredienst heeft opgehouden, en dat men zich niet schaamt, om openlijk zijnen eerbied en zijne gehechtheid aan de godsdienst zijner vaderen te betoonen, door al wat in de wijze harer uitoefening te wraken valt, met gepasten ernst af te keuren.

Treurig echter is te gelijk de ondervinding, dat er zich onder hen, die zich godsdienstige bij uitnemendheid noemen; menschen bevinden, die geene middelen ontzien, om de nietsbeduidende en ieder godsdienstig gevoel doodende kerkceremoniën te behouden, en zoo doende alles per fas et ne fas tegen te werken; wat aan de zijde der weldenkenden aangewend wordt, om eene eeredienst te verkrijgen, die in staat is, godsdienst-zin op te wekken, het hart te verwarmen, het gevoel te verheffen.

Van deze stelling levert menig in dit blad geplaatst vertoog het bewijs op. «Uwe pogingen druischen tegen de godsdienst aan," roept men ons toe, «gij zijt vrijgeesten, wier eenig doel is, u «van iederen godsdienstigen band vrij te maken!"

Men toone mij in al wat over dit onderwerp, sedert de Wel Eerw. Heer HERTSVELD zijn voorstel tot bijeenroeping eener synode deed, ééne vordering aan, die gezegd kan worden met de godsdienst in strijd te zijn.

Het is niet genoeg te schimpen, met middeleeuwsche taal lasteringen uit te braken, te verketteren; het is niet genoeg hemel en aarde te bewegen, bij al wat heilig is, te bezweren niet het minste aan de eischen der zoogenaamde vrijgeesten toe te geven en geen jota te veranderen aan den onzin die men goedvindt met den naam van godsdienst te bestempelen; een loyale strijd is niet met woorden maar met daadzaken.

Men toone mij een geloofsartikel aan, dat het afschaffen der ergerlijke openbare veiling der zoogenaamde mitswath in de kerk verbiedt, of dat gebiedt, dat men het grootste gedeelte der kerkdienst, in het maken van ijdele pligtplegingen, onder den naam van mischeberrach bekend, doe bestaan.

Waarom zou onder de godsdienst oefening geene plegtige stilte in de kerk mogen heerschen, en wat staat er in den weg om te bepalen, dat een ieder die zich op eenen zekeren tijd niet ter kerk bevindt niet toegelaten worde, ten einde het aandacht storend heen en wederloopen te beletten?

Waarom zou men den jongeling op zijn dertiende jaar niet door eene treffende confirmatie in zijne godsdienstige pligten mogen inwijden, en wat belet het deze handeling ook jegens de meisjes te volbrengen?

Waar staat het geschreven, dat men de treffendste gebeden, op de muziek der opera's van MEYERBEER, HALEVY en anderen moet hooren zingen; en waar is het verboden om dit heiligschennend gezang door een statig en deftig koor te doen vervangen?

Waar is het gebod te vinden, om pioetim op te drennen, meestal zonder zin en zamenhang, door ellendige poetasters opgesteld, die waarschijnlijk zelf niet wisten wat zij zeggen wilden?

Waar is het verboden om de leken wekelijks door eene zielverheffende preek te stichten, door een waardig en welsprekend geestelijke in de landstaal uitgesproken?

Dit nu is alles wat er verlangt wordt, niets meer is er gevraagd. Wat, mijnheer J. v. P., zeg het mij, is in dit verlangen vrijgeestig, anti-mosaïsch of ongodsdienstigs? En indien de edele HERTSVELD de gebreken in de kerkdienst, als een waardig geestelijke, afkeurt, verdient hij dan niet veeleer dank en erkentelijkheid dan de smaadredenen die gij goedvindt ZWEerw. toe te duwen?

En wat zal het, vraag ik met nadruk, aan uwe godsdienstige en burgerlijke vrijheid (die de uwe eertijds genoeg moeite deden NIET te verkrijgen) te kort doen, indien eene achtbare vergadering, uit alle Israël. geestelijken van Nederland zamengesteld beslist, dat de eeredienst verbasterd, niet stichtelijk, niet verheffend, niet godsdienstig is, maar door eene betere behoort vervangen te worden? Waar is de gewetensdwang, indien ieder geestelijke binnen zijne gemeente teruggekeerd, die betere godsdienst-oefening door de verzamelde geestelijkheid vastgesteld haar aanprijst, er het loffelijke van aantoont en haar vermaant het versleten kleed weg te werpen en zich met het nieuwe te tooijen, door de waardigste godsdienstige en deskundigste mannen van het land geijkt? En zal het iemand in het hoofd komen zijne grondwettige vrijheid in te roepen, indien de gemeenten door de kracht der waarheid en der rede getroffen, het stichtelijke voor het onstichtelijke aannemen?

Dit heeft de WelEerw. heer HERTSVELD gewild, en dit was het eenige en ware middel om het goede tot stand te brengen; dit en niet de dwaze maatregel door de Hoofd-commissie gebezigd. Welke gemeente zal hare zelfstandigheid willen verliezen en aan de goedkeuring der Hoofd-commissie reglementen onderwerpen, die zij zelf het regt heeft te maken en in te voeren? Wat zal nu het gevolg zijn? Dat de Hoofd-commissie door hare onverstandige maatregel, de vonk in de brandbare stof heeft geworpen, zonder zich in tijds van middelen tot blussing te voorzien. Die vonk zal allengs meer en meer ontvlammen, en dan als het gebouw in lichte laaije vlam zal staan, zal men te vergeefs den brand zoeken te blusschen.

Israel wacht u voor eene scheuring! Gij weet, hoe tweedragt in zaken van godsdienst den vader tegen den zoon, den broeder tegen den broeder, den vriend tegen den vriend het verdelgend zwaard in handen geeft. Neen! geene scheuring, geen tweedragt! Maar desniettemin gestreden voor de goede zaak. Gespt het zwaard aan, gij allen die kracht tot den strijd gevoelt; maar het zij het zwaard der rede, de strijd zij een strijd der liefde. En dan moge de strijd nog eenigen tijd aanhouden, in het eind zullen wij zegevieren, want de waarheid is slechts één, en hoe sterk onze tegenstanders ook hunne oogen voor hare gloed mogen gesloten houden, eens zullen zij ze moeten openen, en zich door hare kracht overwonnen verklaren.

H. H.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 1 Februarij. Sedert den 29 Jan. zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

Maurolico, D. Cardillo, Messina, fruit; Guglielmo, F. Catrones, Messina, fruit; The Fame, J. Modeson, Cowes, olie en fruit; le Pigeon, J. Zellien, Buenos Aijres, huiden; Isaac, H. Langhoff, Odessa, tarw en wol; Nancij, H. N. Hagberg, Odessa, tarw en wol; la Reine, J. R. Jansen, Hul, stukgoederen; de Octavie, J. J. Petersen, Pera, stukgoederen; Marsilij, G. Abramojch, Odessa, lijnzaad; Prinses Victoria, T. Jackson, Londen, stukgoederen en passagiers; le Reconnaissant, L. Moniere, Hävre de Grace, mahonijhout; Breege, C. Mackenzie, Sunderland, steenkolen; la Vierge Marie; H. G. Schreuder, onlangs van Messina is de rivier naar Antwerpen opgevaren. Amalia, C. Vereivich, Odessa, lijnzaad; Oscar, J. P. Nelson, Marseille, stukgoederen; deze zijn wegens de vorst in de haven gekomen.

Door het begeven en springen der touwen is de Siciliaansche brik Guglielmo, kapt. F. Catrones, welke hier binnen de westerhaven ligt, tot tweemaal overzijde gevallen, en daarbij eenige avarij bekomen hebbende, zal waarschijnlijk moeten lossen, naardien dezelve lek is.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.